

Kriminalomsorgens regionkontor
Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter KRUS

Rundskriv

Kopi: Politets Felles tjenester

Deres ref:

Vår ref:
201322230-11

Dato:
09.06.2017

RUNDSKRIV KDI 5/2017: VERNE- OG SIKKERHETSUTSTYR I KRIMINALOMSORGEN

1. Innledning og formål

Rundskrivet regulerer hvilke typer verne- og sikkerhetsutstyr som skal være tilgjengelig i kriminalomsorgen, og hvordan dette utstyret skal erverves og oppbevares. Hensikten er å sikre en mer enhetlig standard for slikt utstyr i kriminalomsorgen og gjennom dette bidra til økt kvalitetssikring både av utstyret og innkjøpsrutiner.

Rundskrivet angir hva som standardmessig skal være tilgjengelig som verne- og sikkerhetsutstyr. Endrede og utvidende behov kan forekomme, og det legges til grunn at driftsenhetene selv gjennom egne sikkerhetsanalyser ivaretar behovet for å sikre nødvendig beholdning av relevant utstyr.

2. Enhetsutstyr og personlig verneutstyr

Med "enhetsutstyr" menes utstyr i standardstørrelser med akseptable tilpasningsmuligheter som enheten har til disposisjon for ansatte. Med "personlig verneutstyr" menes utstyr som av hensyn til riktigst mulig beskyttelse fordrer individuell tilpasning til den enkelte, eller som av hygieniske årsaker bør stilles til disposisjon for den enkelte arbeidstaker.

Basis verneutstyr i kriminalomsorgen regnes som enhetsutstyr.

Det vises til arbeidsmiljøloven § 3-2, 2. ledd vedrørende personlig verneutstyr.

3. Basis verne- og sikkerhetsutstyr i enhetene

Dette er utstyr som skal være tilgjengelig ved alle fengsel med høyt eller lavere sikkerhetsnivå. Noe slikt utstyr kan også erverves og være alminnelig tilgjengelig ved overgangsbolig eller friomsorgskontor, som en del av den bestandige beredskap eller ved midlertidig behov. Den enkelte enhetsleder beslutter i disse tilfellene hvilket verneutstyr som skal være tilgjengelig.

Basis verneutstyr består av:

- Suspensorium
- Skulder- og overarmsbeskytter
- Kne-, legg- og ankelbeskytter
- Kjeledress
- Hjelm
- Lett vernevest (med ballistisk- og traumebeskyttende plate)
- Vernemaske (med ventil tilpasset hjelm)
- Lukeskjold
- Vernestøvler
- Bandolær
- Traumebeskyttende hansker
- Kuttbeskyttende hansker
- Feltskjorte
- Ullsokker
- Oppbevaringsbag
- Brannhemmende hette
- Åndedrettsvern (med tilførsel av trykkluft)

Det skal også være tilgjengelig signalvest som innsatsleder skal benytte for å synliggjøre sin rolle.

Alt av basisutstyr defineres som *enhetsutstyr*, følgelig skal det være tilgjengelig i alle relevante størrelser til bruk av tjenestepersoner i fengsel.

Vernemaske skal ha ventil tilpasset hjelm, slik at masken kan benyttes samtidig med at den ansatte benytter hjelm. Lukeskjold skal være uten skarpe kanter, og eventuelle skruer som fester skjoldet til håndtak skal være nedfelt i platen for å forhindre risiko for kutt-/riftskader. Det bør også vurderes gummilist eller lignende for å redusere risikoen for utsig av gass eller væske ved bruk.

Det vises ellers til vedlegget til rundskrivet.

4. Ballistisk verneutstyr

Det legges ikke opp til at fengslene skal ha tilgjengelig tungt, ballistisk verneutstyr. Den type hendelser eller situasjoner som gjør slikt tungt verneutstyr aktuelt, skal i alle tilfeller håndteres av politiet. Det kan i enkelte større fengsler med høy sikkerhet, og særlig høy sikkerhet, kunne bli aktuelt at ansatte fra kriminalomsorgen må bistå politiet som kjentperson i fengselet. Slike enheter må gjennomføre en risikoanalyse av behovet for slikt tyngre ballistisk utstyr for et slikt eventuelt formål.

5. Verneutstyr ved brann og smitte mv.

For brann- og smittevern vises det til etablerte rutiner for dette innarbeidet i KIKS.

Alle fengsler (inkludert overgangsbolig) skal ha tilgjengelig brannhemmende hette og åndedrettsvern med trykklufttilførsel tilstrekkelig for egen evakuering.

6. Anskaffelse av verne- og sikkerhetsutstyr

Alt verne- og sikkerhetsutstyr til bruk i kriminalomsorgen skal anskaffes via Politiets Fellestjenester (PFT) hvor dette er mulig. Bestilling av utstyr kan gjøres via nettbutikk eller ved direkte kontakt. Det er opp til hver region/enhet å fase ut allerede anskaffet utstyr. Utstyr som

ikke er tilgjengelig hos PFT skal erverves gjennom KDI med sikte på å utarbeide avtale om fremtidig erverv gjennom egne avtaler eller PFT.

7. Oppbevaring

Verne- og sikkerhetsutstyr skal oppbevares i egnet avlåst rom. Rommet skal være lett tilgjengelig ved behov for tilgang til verne- og sikkerhetsutstyr. Det tilgjengelige utstyret skal merkes tydelig og plasseres slik at den enkelte ansatte raskest mulig får tilgang til utstyr av rett type og størrelse for bruk.

Fengslene skal ha rutiner som sikrer at ansatte tester ut utstyr og noterer ned hvilken størrelse han eller hun trenger, og at en liste over dette gjøres lett synbar, slik at denne kan benyttes som referanse når utstyr skal hentes ut i forbindelse med en hendelse.

8. Internkontroll

Verne- og sikkerhetsutstyret representerer på flere måter verdier som krever at kriminalomsorgen sikrer et verdibevarende vedlikehold, kontroll og periodevis utskifting. For å gi optimal beskyttelse etter sin intensjon skal det påses at utstyret er i god stand til enhver tid.

Internkontrollen skal omfatte både organisatoriske elementer og rutiner for "daglig" og rutinemessig vedlikehold og etterkontroll.

System for internkontroll skal inneholde rutiner for:

- Anskaffelse
- Oppbevaring
- Hygiene
- Vedlikehold
- Reparasjon
- Kontroll
- Utskifting av utstyr

KDI vil utarbeide et skjema for internkontroll som er tilgjengelig i KIKS til dette formålet.

9. Utstyr til øvelse

I enheter med omfattende opplæring og øvelser skal det anskaffes eget øvingsutstyr. Dette skal oppbevares atskilt fra utstyret som skal brukes ved akutte hendelser.

10. Ikrafttredelse

Rundskrivet trer i kraft straks.

Med hilsen

Marianne Voilan
direktør

Jan-Erik Sandlie
assisterende direktør

Vedlegg rundskriv KDI 5/2017 – Verne- og sikkerhetsutstyr

Utstyrsoversikten er inndelt slik den kjøpes fra PFT:

- Standard innsatsutstyr
- Tilleggsutstyr
- Verneutstyr røyk og røykgasser

Standard innsatsutstyr

Utstyr	Kommentar
Suspensorium	Herre / dame
Lett vernevest	Med ballistisk og traumebeskyttende plater, samt tilhørende T-skjorte.
Skulder og overarmsbeskytter	
Kne-, legg- og ankelbeskytter	
Kjeledress	
Hjelm	Kevlar
Kuttbeskyttende hansker	
Traumebeskyttende hansker	Beskyttelse hånd og håndledd
Vernestøvler	Flammehemmende materiale (lær), hard tupp i kunstmateriale, sklisikker såle, spikertramp.
Bandolær	
Feltskjorte	
Ullsokker	
Vernemaske	Med ventil tilpasset hjelm
Utstyrsvest	
Oppbevaringsbagg	Leveres med verneutstyret.

Tilleggsutstyr

Utstyr	Kommentar
Suspensorium	Med kuttbeskyttende egenskaper for lyske
Signalvest	Innsatsleder
Lukeskjold	Uten spisse kanter mv.

Verneutstyr røyk og røykgasser

Utstyr	Kommentar
Åndedrettsvern	Med trykklufttilførsel
Brannhemmende hette	

KDI finner på samme måte som "tvangsmiddelutvalget" (2005) at minimumsbehov for antall sett utstyr til intervensjon ved situasjoner (som celleaksjon) er 12 sett fordelt hensiktsmessig på de ulike størrelsene (verneutstyr med nødvendige tillegg).

Antall	Størrelse
2	XL
4	L
4	M
2	S

⇒ Totalt 12 sett.

Oppsettet er minimumsantall, og tar kun høyde for at man skal ha tilstrekkelig verneutstyr til å utstyre ett innsatslag til ordinær celleaksjon.

Utgangspunktet for mannskapsbehov er en leder og fire fengselsbetjenter.

For de enhetene der sannsynlige scenarioer vil kunne kreve et større antall ansatte i intervensjonen, må utrustningsbehovet tilpasses etter en særskilt vurdering.

Det er i minimumsoppsettet tatt hensyn til at innsatslaget vil ha ulike behov med hensyn til størrelser, både på grunn av kjønnsmessige og andre individuelle forskjeller, dog slik at man antar at de fleste vil kunne benytte seg av størrelsene M eller L.

Når det gjelder hvilket behov enhetene har for verneutstyr mot gass- og røykeksponering, må det gjennomføres en egen vurdering basert på enhetens struktur (eksempelvis antall avdelinger) og de brannvernrutinene man har.
